

— ԱԶԴԱՅԻՆ — ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ — ԳԻՏԱԿԱՆ —
— ԱՄՍԱԹԵՐԹ —

Ի ՍԵՔՍՏԵԱՆ ՏԻՐԱՄԱՅՐՆ

ՌԱՖԱՅԷԼ ՍԱՆՑԻՈՅԻ՝

Եւ Տէր կոչեաց յոչնչէ.
Ու ահ՝ անյարիր իբր ի քնոյ
Ընդոստ էակք համօրէն՝
Արբեալ գեղով գոյութեան, —
Հոգեղինաց գունդք հրեղէն,
Արեգակունք եւ լուսինք,
Եւ աստեղաց պարք ամբաւ
Առիւթելով ընդ եթեր,
Ովկիանոս, ծով գեղեցիկ,
Դաշտք եւ բլուրք ծաղկածինք, —
Եւ զառաջեան անըթիթ
Ականն՝ անցին տողանի:
Յոյժ բարի ես, տիեզերք,
Այլ զշնացի Տէրն ընդ քեզ:

1. Այս տողերու հեղինակը տարիներ յառաջ զըստ-
նուելով Ռաֆայէլի սոյն հրաշակիրտ նկարին առջեւ,
զիւրութեան համար իր խուսափուկ տպատրութիւնները
զբարար լեզուով զրի աւանդեց: Բազմավէպի մէջ զայն
հրաառարկան պահուն, պարտք կը զգանք մեր ազնիւ
ընթերցողներէն ներուռն խնդրելու պարզ քմահաճոյքի
մը համար իրենցմէ աշխարհաբարի էջ մը գոչնալնուս
համար:

ԻՄԲ.

Իսկ դու ընդ ո՞ր խորշ Թաքուն,
Ոչնչութեանց անարգանդ՝
Ոստոցեալ կոյսդ ի կըշիւս,
Ջարարչութիւնն ընկճեցեր:
Ո՞ր Թաթ ճարտար զանթառամ
Ճակատդ ամբիծ կարակնեաց,
Ուստի մահուն կարապետք,
Խորշումք մեղաց խուսափեն,
Յորս հողածնաց ամբ Թաղին
Եւ մոայն օրհաս դարանի,
Լուսաստեղծիկ ո՞ր բարբառ
Ձաշարդ ելոյց քաղցրագութ,
Ոյց ի տեսիլ մութ գիշեր
Ջլոյս աստեղաց իւր անցոյց,
Եւ զարեւա իւր շիջոյց տիւ:
Յո՞ր ձուլարան աստուածեան՝
Այտք եւ շրթունք զանգեցան
Ընդ որ շնորհաց տեղք ցողեն.
Կուրծք՝ ուր գեղուն սէր եւ գութ,
Մատունք՝ ցնցուղք օրհնութեանց,
Եւ զարշապարք քաւութեան
Ընդ որով օճք հեզանան.
Եւ շնորհք բոլոր շինուածոյդ,
Ընդ որ շիկնին եւ շուշանք:
Կոյսդ, զքեզ կարդացին դարք Մարիամ,
Այլ իսկդ անուամբ կոչիս Սէր,
Դու վերագոյն քան զմեզ,

Այլ է հոգիտա մեր ծընար:
Կաց, կաց առ մեզ, կոյս բարի
Ձի երկիրս բեւ կարօտի:
Ուր դու հայիս ակամբ հաշտ՝
Անդ անդորր, անդ և զարունք,
Եւ երեսաց բոց հրաժեշտ,
Չմեռն և կոխ ձգեն զհետ:
Ձէ քեզ վայել պատուանդան,
Երկիրս այս ցուրտ և խուպան.
Այլ խոնարհելի ինքնակամ,
Լուծէ զլեզուս մեր կարկամ:
Ձ'ի խորս յորժամ իջանես
Լոկ տէրն իշխէ գալ ընդ քեզ,
Եւ մինչ ճախրեալ յարև կոյս,
Ու արծույն ի քէն տան թեւք խոյս:
Ել յայց ի տունս՝ ուր կոծէ
Մայր ընդ մանկունս որբացեալ,
Ջամբեա ըզկաթ քաղցելոյն,
Եւ նորոգեալ, հրաշագործ,
Չպատառտուն հանդերձիկս:
Հսկեալ, ո՞վ կոյս, մանաւանդ
Ի սնարս ցաւած անկողնոյն,
Ուր ընդ առկայծ մոմոյն լոյս
Եւ կենք առկայծ ոգորին:
Եւ չողքն յորժամ մեռանին
Ի բիրսն ցուրտ՝ սառնորակ,
Ի տխուր և տխեղծ ի սրտին
Ըզքեզ ծագեալ, կոյս զըթած:
Կաց կաց առ մեզ կոյս բարի
Ձի երկիրս բեւ կարօտի:
Ոսինք ելին մեզ բաժին,
Իսկ քեզ շնորհք յորդութեան:
Թարսատուս մեր ծիածան,
Լեւ մեզ բազին բերկրանաց,
Անդր եկեսցուք ուխտանուէր
Թարբունս տիոց և կենաց,
Ի գերարծարծ հընոցէ:
Ըզկայծ հոգուցս հըղենիլ.
Դարձցուք անդր և ընդ երեկս,
Ընդ վերջալոյս այս կենաց,
Բերել, ո՞հ, քոյդ ի սեղան՝
Թերեւս ցամաք սիրա ծերոյ,
Այլ թէ հպիս միայն, Տիրուհի,
Բիր քեզ օրհներգս հնչեացէ:
Ո՛ր այլ Աստուած քան զԱստուած,
Հրաշակերտաց, ըզքեզ, կոյս:

Ձ'իջեալ երբեմն Տէրն յեղեմ,
Փանդակգործալն արուեստիւ,
Ընդ կաւակոփ աչս և ունչս,
Փչեաց ըզշունչ իւր անեղ.
Ո՛հ, գեղեցիկ էր Եւայ,
Այլ լոկ մարդոյն ճահ յընծայ:
Իսկ ըզքեզ, ո՞վ կոյս և մայր,
Արիթ և կէտ ըղձութեանց,
Այնքան եղիտ իւր նըման,
Ձի զքեզ ինքնին հարսնացոյց:

Հ. Ն. ԱՆԻՐԻԿԵԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ

◁▷

Ինչ պարբերութիւններ որ այս էջեւ
ունն մէջ արտատպեցինք իբրև նմոյշներ
Սրուանձտեան գրականութեան, անտարա-
կոյս անոնք մեզի չեն ցոյց տար գեղեցկա-
գիտական գերազանց գրական մեծ արժա-
նիք: Բայց զորոք ունի ընդարձակ միտք
մը, սակայն ոչ զարգացած. և ասոր հա-
մար իր գրականութիւնը այն հրապոյրը
ունի ինչ որ մարգագետնի ինքնարոյս ծա-
ղիկները, որոնք պարտիզպանն է՝ բնու-
թիւնը:

Սրուանձտեանց աշխատած չէ գրական
էջեր հիւսելու, նկարէն յղացումներ ունե-
նալու, այլ զիտեւ ու զիտել տուեր է Հա-
յաստանի պատկերը ինչպէս որ է, Հայու-
թիւնը ճանչնալու համար՝ Հայաստան կը
ճամբորդէ. «Հայ եղողը Հայաստանի հողոյն
վրայ ինքզինք կը ճանաչէ, ինքզինքը վեհ
և կենդանի կը գտնէ, փորձեցէք և տե-
սէք: — Ահա կ'երթամ ես, Հրամեցէ՛ք»: Եւ
տեսնուր զացին, մտան Հայաստան, սա-
կայն հանգամանքները սպառնացող էին.
արիւնէն ու կրակէն անցան. հայ աւեւ
րակներու վրայ մտածելու, հիւսնալու ժա-
մեր չունեցան. դիակներու վրայ կոծեցին
և կենդանի հայութեան փրկութիւնը մտա-
ծեցին: